

Rusi prodirajo v Madžarsko

NAD 500.000 NEMCEV UJE-TIH; PARAŠUTNIKI REŠENI; USPEHI V ITALIJI

London, Anglija. — Poročilo iz Rumunije omenja, da so rumunske in ruske čete vdrle na dveh mestih v Madžarsko na jugo-vzhodu in da so bile v ponedeljek jutro oddaljene le še 112 milj od Budapešte. Četrta ukrajinska armada, ki jo vodi general Petrov pa je dospela do Beskidskega pogorja, skozi katero vodi prehod v Madžarsko iz Čehoslovaške. Madžari dose-daj še ne nudijo posebnega od-pora, omenja poročilo. Kakor zgleđa zdaj, bodo Rusi stisnili Madžarsko od dveh krajev od juga in severa in pred takim pritiskom bodo Madžari težko kaj dolgo vzdržali, ker znaki že sedaj kažejo, da bi se radi odcepili od Nemcev.

Pariz, Francija. — Gigant-

ska borba, okrog "zapadne nemške stene", kjer divjajo zdaj že več kakor teden naj-srditejši boji, je prišlo zadnja dva dni do nekaterih ugodnih spre-memb. Angleška druga arma-da, ki operira na severnem delu fronte v Holandiji, je v nedeljo po najsilovitejših bojih prebila nemški obroč, ki je obdajal za-vezniške parašutnike, ki so se še pred osmimi dnevi spustili za (Dalje na 4. strani)

STRAHOVIT UDAR NA JAPONCE V FILIPINIH

Pearl Harbor, Havajsko. — Admiral Nimitz je objavil v ponedeljek jutro poročilo o zračnem udaru na japonske baze na Filipinskih otokih. Poročilo omenja, da so Ameriški letalci s svojim dobro zasnovanim napadom uničili in poškodovali skupaj 103 japonske ladje. Uničili so jim tudi 405 letal vseh raznih tipov. Udar je bil tako silovit, da je razkropil japonske mor-nariške edinice na več strani. Razbili so več letalskih vzleta-lišč, povzročili ogromne požare v skladiščih in jim vrgli v nered ves promet. Japonce je napad na Filipine zelo presenetil.

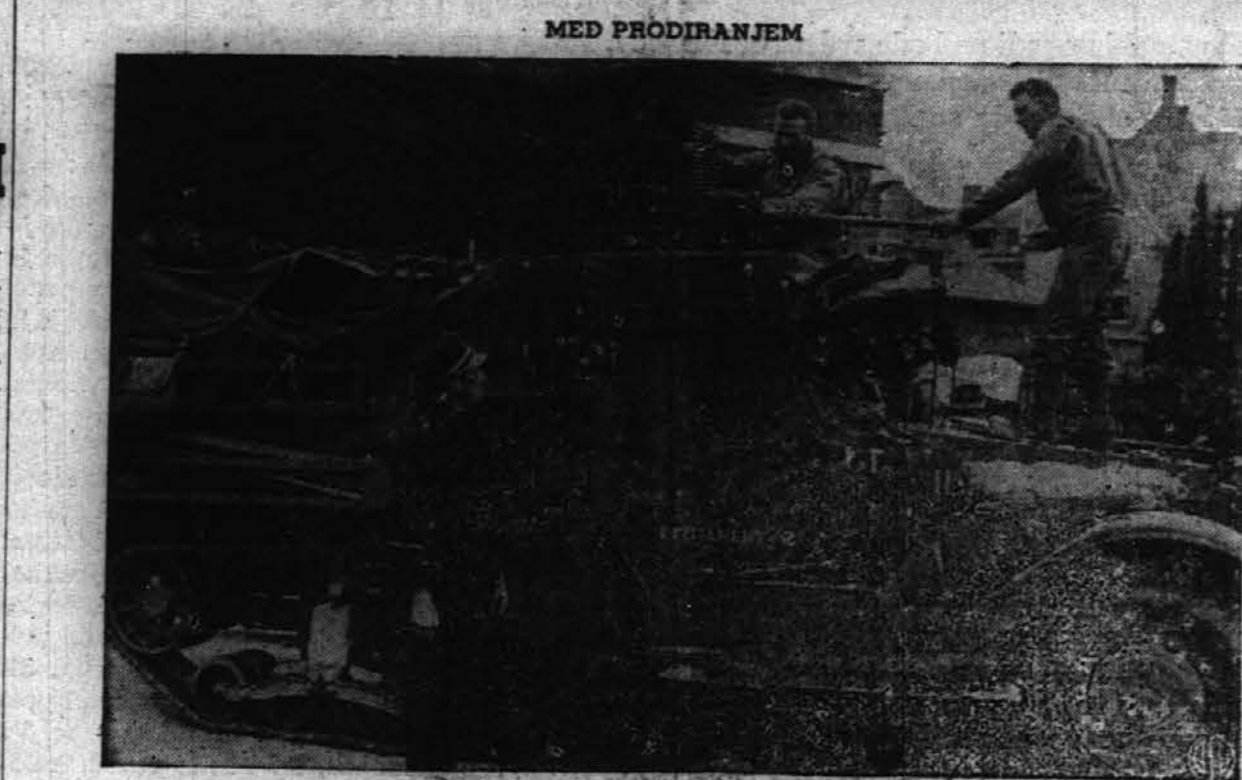
Diplomat neke nevalne drža-ve iz Prednje Azije, ki je poto-val preko Rusije je omenil po-ročevalcem, da razmere na Ja-ponskem do zadnjih mesecev niso bile preslabe. Zdaj pa, da se je začela čutiti zlasti v višjih vladnih krogih neka nervoz-nost, ki se povečuje. Odkar je uspela invazija Francije se mnenje spreminja in vera v nemško moč gine. Zdaj vidijo, da bodo Japonci le nase nave-

"POSNEMANJE JE GOLJU-FIJA," PRAVI ROOSEVELT

Washington, D. C. — Predsednik Franklin D. Roosevelt je imel zadnjo soboto pred skupino organiziranih voznikov, ki spa-dajo v International Teamster Union, zelo važen in pomenljiv govor. Navzoč je bil predsednik Ameriške delavske federacije William Green in tudi Henry Kaiser, znani industrijalec in gradilec ladij.

Predsednik je govoril 50 mi-nut. Omenimo naj le najpom-enljivejšie točke. Republikanskega kandidata Tomaža Deweya je sarkastično zavračal. Na Dewe-yeve opazke, da bodo vojaki po vojni zopet jabolka prodajali je dejal: "Sadovi zmage, to pot ne bodo jabolka za prodajati na vogalih!"

Najbolj sarkastično pa je usvrknil, ko je dejal: "Smeja-ti zem se moral, ko sem bral v programu republikanske stran-ke točko, da republikanci pod-pisujejo program in namen na-rodnega zakona za delavske zadeve, potem zakon za social-no zaščito in druge vrstne za-kone, ki ščitijo ljudske koristi

Belgijski mož postave gleda s bistrim očesom, kako dva Amerikanca nanovo bašeta strojno pu-ko na vrhu svojega pol-truka v mestu Namur. Fant na levi je doma iz Nanhegan, Ill., fant na desni pa iz Chicage. Takoj ko bosta gotova s tem delom, bosta šla hitro za tovariši, ki prodirajo naprej. Pol-truku so dali ime "Excitement", saj res povzroča "razburjenost".

NAZIJ PRIJELI DUHOVNI-KA MED DAROVANJEM SV. MAŠE IN GA USTRELILI

Rim, Italija. — Kardinal Gerlier je osebno protestiral pri poveljniku nemških gesta-povcev v Rhone-Isere okraju proti masnemu pobijanju tal-cev, med temi mnogo otrok. Po-ročilo omenja, da so gestapovci začeli divjati v omenjenem o-kraju, ker je nekdo ubil tri na-zije, ki so stikali po domovih in kradli. V Civitella della Chia-na, južno-vzhodno od Florence je župnik Lazzari ravno mašo bral, ko so gestapovci vstopili v cerkev, so odvedli takoj iz cer-kve njega in strežnike in 27 na-vzočih vernikov na šolsko dvo-rišče in jih tam s strojnico po-kosili. Eden izmed strežnikov, dasi ranjen je ušel in povedal o dogodku. Župnik Lazzari je dejal izpred oltarja, ko so vsto-pili naziji: Ne ubijajte mojih ljudi. Če hočete prelivati kri, ubijte mene.

ATENTAT NA NAZIJSKEGA GOVERNERJA

Berne, Švica. — Poroča se, da so v Krakovem na Poljskem oddali več strelav na Dr. Hans Franka, nazijskekega govern-erja okupirane Poljske. Napad se je zgodil, ko je zapuščal sod-no palačo. Dr. Frank je odgo-voren za številna masna pobi-janja Poljakov.

FINCI NAPADLI NEMCE

London, Anglija. — Finske edinice so končno napadle nem-ške oddelke v severni Finski, ki se upirajo zapustiti deželo, ka-kor to določa finko-ruski do-govor premirja. Toda Nemci so podminirali pota in ceste in tu-di oboroženi so dobro, kar bo dalo Fincem obilo posla, da jih premagajo.

AMERIŠKI LISTI V FRANCII

Pariz, Francija. — Ameriški armadni list "The Stars and Stripes" se je začel že pred dve-ma tednoma tiskati v Parizu za ameriške vojake v Franciji. Te dni se bo začel tudi v Nici, na jugu. Tudi dva newyorška dnevnika izdajata zdaj v Pari-zu svoje evropske izdaje.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Mini-sterstvo za notranja zadeve no-ve franoske vlade objavlja, da je vlada dala aretirati dva biv-ša francoska admirala George-sa Roberta in Jean Esteve. Ob-tožena sta kot kolaborista z na-ziji. Robert je bil poveljnik o-toka Martinique in Esteve pa je izročil Tunis in Bizero nazijem po padcu Francije.

London, Anglija. — The A. V. Roe Co., ki izdeluje an-gleške Lancaster bombnike je zaprosila vlado za dovoljenje, da bo zgradila veliko transport-no letalo, ki bo vzelo na krov 125 potnikov. Letalo bo dogra-jeno enkrat v letu 1946 in bo letelo s hitrostjo 325 milj na uro.

Washington, D. C. — Ame-riški častniki, ki imajo pod nad-zorstvom v Franciji nemške ujetnike podajajo izjave, da je večina nemških ujetnikom zelo ošabna. Nemška grobost je vi-da na skoro pri vsakem. Mnogi izmed njih so trdno prepričani, da bo Hitler zmagal.

Pittsfield, Mass. — Pravi-ni zastopniki Johna F. Noxona, Jr., ki je umoril svojega sina "iz usmiljenja", kakor je izpo-vedal, ker je bil popolni bebec in bil radi tega obsojen je ječo, so zaprosili za novo sodbo. Slu-čaj bo po sodišču ponovno pre-gledan in preiskan 6. oktobra, nakar bo sodišče določilo, ali se dovoli ponovna zaslišba, ali ne.

London, Anglija. — Vpo-kojeni angleški letalec Skeate je objavil v "London Timesu" oster članek, v katerem se hu-duje na ameriške vojake, da preveč prijateljsko nastopajo z Nemci. Skeate pravi, da taki ljudje, ki so tako surovo in zve-rinsko ravnali z drugimi ljud-mi, kakor so to delali Nemci, ne zaslužijo nobenega upošteva-nja.

Rim, Italija. — Sovjetska delegacija iz Moskve je dospel-a v Rim na ogled delavskih razmer v Italiji. Slične delega-cije iz Amerike in Anglije so bile v Italiji že pred tedni. Pri-šle so vse na povabilo italijan-ske delavske konfederacije.

London, Anglija. — Nazi-

POROČILA V NEMŠKEM TI-SKU O UPORIH V RAJHU SO NAJBRŽE PAST?

London, Anglija. — Angle-ške oblasti so bile obveščene po svojih tajnih opazovalcih v Nemčiji, da list "Essen National Zeitung", ki ga lastuje maršal Goering, je objavil te dni daljši članek, ki piše o uporih nekih separatistov v Nemčiji in da je nemška vojska upore zadušila. Dalje namiguje članek, da za-padni del Nemčije v Porenju, Saarski nižavi in v Porurju želi odcep od Velike Nemčije. V Londonu so te vesti sprejeli ze-lo rezervirano. Imajo lahko dva namena: eden je lahko premo-titi Zavezniške, da bi bili posa-mneznim takim razdeljenim de-lom Nemčije bolj milostni, ka-kor napram celotni Nemčiji. S tem bi si Nemci ohranili indu-strijo in marsikaj drugega. V ujedinenje pa lahko zopet pri-dejo čez leta. Drugi namen pa je mogoče ta, da če je kako u-porno gibanje v programu ka-kih tajnih sil v Nemčiji, jim s tem dati pogum, da bi pokazali svoje glave na svetlo, dokler je Hitler še pri moči, da bi jih ta-ko počil. Brez posebnega na-mena Nemci teh vesti ne objav-ljajo.

MADŽARI IŠČEJO IZHODA IZ VOJNE

Kairo, Egipt. — Zdaj, ko so se Rusi pojavili na mejah Ogers-ke tudi Madžare skrbi in bi ra-di odšli iz Hitlerjeve družbe. To bo pa težavna zadeva, ker Hitler Ogersko rabi radi olja in žita, drugič tudi radi obrambe. Ako se Ogerska poda, bodo Ru-si takoj v Avstriji in Bavariji. Toda dolgo pa Madžari vzdr-žali ne bodo.

ji so pomorili 80 konventuali-stov, redovniki reda Malih brat-ov. Med temi je bilo 30 duhov-nikov in 50 redovnih bratov. Bivali so v sedmih raznih re-dovnih hišah in samostanih na Poljskem. Slični slučaj je od-krivajo vse širom dosedaj osvo-bojenih krajev na Poljskem.

Investirajte svoj denar v voj-ne bonde! Pomagajte svoji de-želi do zmage!

— London, Anglija. — Nazi-

BALKAN — PREIZKUŠNJA ZAVEZNIŠKE EDINOSTI PRAVI ANGLEŠKI LIST

Washington, D. C. — List The Manchester Guardian je te dni v svojem uvodniku o stiski Nemčije na Balkanu izrazil svoje prepričanje, da bodo imele velike sile nemške vojske, ki so sedaj v Grčiji, največje težave pri poskusu, da bi ušle, in da je "tako gotovo kot le kaj, da bo treba tudi te čete prišteti mnogim ta-kim divizijam, ki jih je Hitler zapravil, ker jih je pustil čaka-ti predolgo."

Uvodnik opisuje, kako po-tekajo pogajanja za bolgarsko premirje z Rusi in pravi: "Ru-sija si je vzela pravico, da je zasedla Bolgarijo in si zagoto-vila balkanske prehode s svoji-mi lastnimi armadami, in da bo imela besedo pri odločevanju, morda zadnjo besedo, pri po-gajanjih za bolgarsko premir-je."

"S temi dejanji je Rusija na pozoren način pokazala svojo moč in svoje težnje v jugo-vzhodni Evropi. Ruske armade so že zasedle Bolgarijo in vsto-pile v Jugoslavijo; morda bodo v nekaj naslednjih dneh osvo-bodile Grčijo. Strateška važ-nost teh potez je očitna. Ne sa-mo da bodo nemške čete v Gr-čiji odrezane, temveč prvič od Teherana sem se bodo armade Rusije, Anglije in Zedinjenih držav sestale na kopnem," piše uvodnik.

"Toda politična važnost ni čisto nič manj jasna," nadalju-je The Manchester Guardian. "Sovjetska Rusija si je pridobi-la pravico, da igra važno vlogo v povojnem uravnavanju Bal-kanu in jugovzhodne Evrope." Potem, ko porine na stran vse prejšnje britiške ugovore proti širjenju ruskega vpliva na Balkanu, rekoč, da ta ni "nič več nevaren za britiške in-terese in trgovino", uvodnik prizna, "da bo treba združene modrosti vseh zavezniških mo-či, če naj edinstvo na Balkanu postane resnica in če se naj iz-ognemo vsem njihovim narod-nim zavistim, ki so ovirale ves napredek v teh deželah, odkar so si bile pridobile svojo neod-visnost", ter zaključuje: "Na Balkanu še bolj kot na Polj-skem bo prva velika preizkuš-nja zavezniške edinstvi, v mi-rovnih nalogah. Rusija bo ime-la tukaj nič manjšo priliko, ka-kor na Poljskem, pokazati, da se dajo njeni državniki primer-jati z njenimi generali."

KAKO NEMŠKIM VOJAKOM SLABA PREDE NA BALKANU

Washington, D. C. — Grška radio oddaja iz Kaire je pove-dala te dni, da so grške patriotske sile presekale vse nemške ob-čevalne zveze v Salonikih. Patriotje so posebno delavni v Ma-cedoniji in Traciji, pridružili pa so se jim tudi častniki in vojaki iz grške vojske, med njimi štirje generali, ki so ušli iz za-pornih taborišč.

Grška vlada je izdala okrož-nico, v kateri naznanja, da so grške čete osvobodile otoka Kalamata in Circos in ujele "več grških izdajalcev". Brzo-javka iz Kaire pa pravi, da so "balkanski partizani potolkli ali pa ujeli 35.000 Nemcev v te-ku zadnjih deset dni."

FAŠISTI V RIMU ŽANJEJO KAR SO SI PREJ NASEJALI

Rim, Italija. — Posebno italijansko sodišče, zbrano, da ka-znuje fašistovske zločine, je zadnji četrtek obsodilo na smrt Pietra Caruso, policijskega načelnika v Rimu v času nemške za-sedbe. Z izvršitvijo obsodbe niso posebno dolgo čakali; na-slednji dan je bil že ustreljen.

Spoznali so ga za krivega, da je pomagal sovražniku. Mož se je trudil za Nemce in lovil za-nje italijanske talce, da so jih Nemci ali usmrtili, ali pa pošil-jali v Nemčijo na prisilno su-ženjsko delo. Tudi je poslal enega svojih policajev v nazij-sko sabotažno šolo.

V petek zjutraj je bil Caruso ustreljen v hrbet, prav tako, kakor so Nemci letos marca meseca streljali v Rimu talce. Za pomiloščenje se je obrnil na princa Humberta, ki je lieute-

nant general v tistem okrožju, toda princ je bil v tem slučaju brez moči in bi bil izpostavil italijansko monarhijo v nevar-nost, ko bi ga bil pomiloštil, ker je bilo ljudstvo preveč razjar-jeno.

Carusov pomočnik Roberto Occhetto, tisti policaj, ki je ho-dil v nazijsko sabotažno šolo in je bil sedaj skupno s svojim predstojnikom na zatožni klo-pi, je bil tudi spoznan za krive-ga in obsojen na 30 let zapore.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscriptions
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za toliko število morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutraj. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kodaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

PAR MISLI

Slovenci pravimo, da smo dobri gospodarji. Če je to tudi na splošno res, je seveda drugo vprašanje. Ni dvoma, da so med nami poedinci, pa tudi organizacije in ustanove, ki vodijo vzorna gospodarstva. O tem so dokazi pri rokah.

Zanimivo bi bilo vedeti, kako gospodarsko moč predstavljamo ameriški Slovenci. Imamo še vedno devet večjih centraliziranih slovenskih bratskih podpornih organizacij, ki predstavljajo več milijonov premoženja. Imamo mnoga močna samostojna društva. Imamo precejšno število posojilnih in stavbinskih društev, gi gotovo skupaj tudi razpolagajo z nekaj milijoni premoženja. Imamo slovensko banko v Clevelandu. Poleg teh imamo na stotine dobro situiranih trgovcev in obrtnikov. Potem pridejo posamezne družine in posamezniki. Vsi skupaj brez dvoma nekaj predstavljamo. Koliko, ni jasno, ker kakšnega popisa v tem slučaju ni. Le predstavljamo si lahko nekaj. Vsaj minimalno nekaj.

Zakaj omenjamo to? Zato, ker vidimo, da se razni drugi narodi že zdaj pripravljajo, kako bodo gospodarsko pomagali svojim narodom v Evropi. Po osvoboditvi in po zmagi nad naziji in fašisti bodo razni evropski narodi vstajali izpod razvalin praznih rok. Vzelo bo leta, da si bodo gospodarsko odpomogli, da bodo stali na lastnih nogah. Iskali bodo posojila, tako podjetja, trgovine, kakor posetniki. Ali bodo na razpolago posojila? Tuji jih bodo nudili, proti visokim obrestim. Ali bi se ne dalo organizirati kako ustanovo med nami, da bi ustvarila med našo staro domovino in nami zveze tudi v tem, da bi ameriški Slovenci lahko investirali, tisti ki imajo kaj, svoj denar v posojila na kmetije, podjetja ali kaj drugega? Seveda na zanesljivi podlagi. Posojila bi morala biti dobro zajamčena od oblasti. Vse to je izvedljivo. Če drugi narodi to lahko izvedejo, zakaj ne bi mi? Za vsako stvar so primerni načini. Samo najti jih je treba.

Na kak tak način bi mi lahko pomagali veliko svojemu narodu pri njegovi gospodarski obnovi. To je seveda samo misel, ki bi se pa gotovo tudi dala izvesti.

NE TLAČITE SLOVANE V PRISILJEN ZAKON!

Pokojni predsednik Wilson je bil proti tajni diplomaciji. Ko je bil na mirovni konferenci v Parizu, se je upiral priznati tajne dogovore med velesilami. V zaveznikih krogih je postal vsled tega nepriljubljen. Pokojni Clemenceau in še živeči Lloyd George in drugi, zlasti še italijanski diplomati so ga vsi vsled tega zasovražili. To, da bi morali kot diplomati odpreti svoje knjige in pokazati javnosti svojih in drugih dežel račune, jim pač ni šlo v glavo. Zmagali so nad Wilsonom, a njihova zmaga se je nad njimi maščevala, kakor se maščuje grehi nad vsakomur, ki ga napravi.

Sedanja ameriška diplomacija se poslužuje tudi tajnosti. Za nekatere zadeve je način praktičen in kar primeren, za nekatere pa ne. Kar se tiče vojnih operacij je čisto prav, da vlada polna tajnost. Kaj bi bilo, če bi svoje načrte obehali javnosti na nos in bi s tem sovražnik vedel že vnaprej za vsak naš korak? Tajnost v tem oziru prinaša iznenadljive uspehe in tu je način tajnosti v redu in na mestu. V drugih zadevah je tajnost morda tudi na mestu za gotove stranke, za druge zopet ne.

Glede baftiškikh in balkanskih držav postojajo neki dogovori med glavnimi tremi velesilami. Za nje nihče ne ve. Le ugiba se, kako je o tem in onem. Glede Poljske prevladuje na mnogih mestih mnenje, da Rusiji po vojni ne bodo dovolili prostih rok, da bi bila Poljska taka, kakoršna bi Rusija rada. Drugi pa pravijo, da. Prvi poudarjajo, da radi Poljske je Anglija šla v vojno z Nemčijo, da jo ohrani neodvisno in samostojno. Kako bo mogla zdaj Anglija mirno gledati, da bi Rusija spravila Poljsko pod svoj politični klobuk? V tej zadevi seveda pojasnjuje razlike,

češ, da Rusija zahteva le njej prijazno vladno, ne pa Poljsko. Dalje čujemo večkrat razne pripombe glede bodoče Jugoslavije. Tudi tu se ugiba marsikaj. Nekateri vedo povedati, da bo Rusija postavila pod svoj vpliv le Bolgare in Srbe, ker ti so baje po veri najbližji Rusom. Za Hrvate in Slovence pa da je neki drugi načrt, neka podonavska politična tvorba, v kateri bo zopet cela kopica različnih narodnosti. Lahko je, da načrti obstoje. Ampak, ali je kdo prizadevati narode vprašal, kako so in kako bodo zadovoljni s takim načrtom? Če je kaj takega določenega, čemu držati načrt v tajnosti? Ali misli diplomacija velesil, da ima vso moč in pooblastilo v tem oziru? Moč morda ima in tudi lahko uveljavi nekaj, ampak, ali bo s tem dosežena tudi zadovoljnost? Ali mislijo tako, kakor kake trdi zaprti očanci, ki mislijo, da se morajo njihovi otroci tako poročiti, kakor jim oni ukazujejo, neglede na to, ali je kaj ljubezniv vmes ali nič? Take prisiljene poroke so znane! Le prepri in nesrečno življenje jim sledi. Ali hočejo visoki državni-ki velesil tako življenje v osrednji Evropi med malimi narodi?

Slovanski narodi ne bodo v družbi Nemcev, Italijanov in Madžarov nikoli srečni, ne zadovoljni! Zgodovina dolgih stoletij to potrjuje, da so Nemec, Italijan in Madžar slovanske ljudi le zatirali, zlorabljali in zapostavljali. Življenje z njimi je bilo kakor prisiljen zakon.

Zakaj torej zopet tlačiti Slovane v kak prisiljen zakon?!

JOHN AMBROZICH UMRL
Denver, Colo.

Naznanjam rojakom žalostno novico iz naše nasebine, da je za vedno zatisnil svoje trudne oči nam vsem dobro znani John Ambrozich (Ambrozich) dne 28. avgusta v Mercy bolnišnici. Bil je večkrat bolan, ali vendar se je vsakokrat po par tednih povrnil nazaj na svoje delo, ali zdaj se je bolezen obrnila na slabše, tako da je po enem mesecu boleznj izdihnil svojo dušo.

Pokojni je bil vedno dober, kar je vedel vsak, kdor ga je poznal. Pomagal je za cerkev kar mu je bilo mogoče in tudi za vsako drugo dobro stvar je rad pomagal. Bil je predsednik društva sv. Martina št. 1 ZSZ in bil je veliko let odbornik Doma slovenskih društev. Nadalje je bil tajnik društva Columbine št. 218 SNPJ do svoje smrti. Vse svoje uradne posle je upravljal vestno in nepristransko.

Da je bil v življenju prijazen vsakim, se je tudi videlo, ko je njegovo telo ležalo v krsti v pogrebniški kapeli. Koliko naroda je prišlo molit sv. rožni venec in se posloviti od umrlega, pa tudi spreveda in pogrebne sv. maše se je udeležilo veliko število rojakov.

Pokojni John Ambrozich je bil rojen dne 5. septembra 1893 v vasi Slatnik, fara Ribnica, v Sloveniji. V tej deželi je več let bival v Aspen, Colo., in Leadville, Colo., v Denverju pa je bil 18 let. Bil je dvakrat oženjen. Prva žena mu je umrla v Aspen, Colo. Iz tistega zakona je imel eno hčerko, ki je že omožena. Razen te hčere in žalujoče soproge zapušta tudi 6 let starega sinčka, brata Louis Ambrozicha in več drugih sorodnikov.

Vsem sorodnikom umrlega izrekam v imenu denverskih rojakov globoko sožalje, pokojnemu pa naj sveti večna luč in naj počiva v miru božjem.

Geo. Pavlakovich.

NOVI USPEHI

Oglesby, Ill.

V kratkem dopisu bi rada veliko sporočila. Dne 10. sept. smo imeli v Oglesby velik cerkveni piknik, kakoršnega še ni bilo v našem malem mestu, ki šteje nekaj nad štiri tisoč prebivalcev in je oddaljeno tri milje od La Salle. Uspeh je bil večji, kot smo imeli pravico pričakovati. Čistega dobička je ostalo čez \$1,700.00. Vse nam je šlo na roko in vsi so nam rade volje pomagali, za kar vsem

skupaj priskrba zahvala od faranov cerkve sv. Konstantina. Od dveh popoldne do petih zvečer nam je igrala mestna godba, kar je privabilo veliko ljudi na piknik. Vreme je bilo lepo, hvala Bogu. Piknika se je udeležilo tudi veliko ljudi iz bližnjih okrožij, največ pa iz La Salle, za kar jim gre najlepša zahvala. Z roko v roki si pomagamo, kadar gre za koristno stvar. Čisti dobiček je namenjen cilju, da se bo "enkrat" postavila nova cerkva v Oglesby, za Slovence in Litvine, katerih je komaj okoli 25 družin. Cerkev, ki je sedaj podružnica fare sv. Roka in je bila poprej lastnina Litvinov, je stara in lesena. Treba jo bo nadomestiti z novo.

Vsa čast in hvala skrbnemu in spoštovanemu gospodu Rev. Stephan Kassovic, ki so prišli do ideje in se trudijo, da smo se začeli počasi pripravljati, da se "enkrat" postavi nova cerkev v Oglesby, katero mladina potrebuje sedaj in za poznejše čase. Slovenci, bodimo složni in storimo vse, kar nam je mogoče, za nas, največ pa za našo mladino in bodočnost. Ko že nas ne bo več med živimi, bodo stala poslopja, katera smo pripravili starejši naseljenci, v katerih se zbira naša mladina, ki se bo v poznejših časih. Navajeni so sedaj in držali se bodo svojega. Vsaka nasebina, kjer je pač mogoče in je zadostno število Slovencev, bi morala imeti svojo lastno cerkev in svoj slovenski dom. S tem držimo največ našo mladino skupaj. Toda žali Bog, v naši nasebini nismo imeli svoje cerkve in tudi slovenskega doma nimamo, katerega pa zelo potrebujemo.

Mimogrede naj tudi omenim, da je stol naslonjač, za katerega je bilo prodanih veliko tike- tova na pikniku in izven mesta, dobila mala hčerka od Mr. in Mrs. John Bukovic Jr. v Oglesby.

Dne 17. sept. je mesto Oglesby s ponosom obhajalo veliko slavnost mesta v državnem parku Matthiessen, ali bolje poznanim pod imenom Deer Park. Več let nazaj so se mestni uradniki poprijeli gesla "Plačujmo sproti, ne delajmo dolgov". Dasi je Oglesby majhno mesto, je moderno in vse plačano, kar jih je malo po Ameriki. Vsa čast mestnim uradnikom. Med njimi je tudi še mlad rojak Mr. Fred Paulicka, ki ima v rokah vse mestne račune. Pri volitvah ne pozabimo Slovencev. Pred kratkim je bil naš lo-

kalni list Daily Post Tribune v La Salle zelo ponosen in je veliko poročal od izobraženega in hrabrega fanta Lt. Adolph Mencin U.S.N.R., 214 E. Second St., Oglesby, Ill. Ponosni smo vsi Slovenci iz naše nasebine, največjo čast in priznanje pa zaslužita starša Mr. in Mrs. Joe Mencin, ki sta izredila junaka, ki je sam v svojem Hellcat aeroplanu izstrelil tri japonske Zero aeroplane, ne da bi njegov aeroplan dobil najmanjšo poškodbo. Želimo, da bi Adolph še več japonskih aeroplanov pokončal, ko pa mine vojska, pa Bog daj da bi se vrnil zdrav in vesel k svojim staršem in prijateljem v Oglesby.

Mrs. Mary Meglich.

PISMA IZ EVROPE

Poslal John R. Gostisha.

IV.

"Nekje v Franciji"

12. avgusta 1944

Draga mi Mama in Ata:

Lepe pozdrave iz Francoskega! Berem v časopisih, da je pri vas precejšnja suša in da je vaše delo po raznih vrstovih zmage vse uničeno. Tukaj je zdaj še tudi precej časa brez dežja, ampak mi smo ravno pri morju in je prav prijetno, ker nam zmeraj hladna sapica piha. Se mi še dobro zdi, ko si mislim, da pred veliko leti ste Vi odšli v Ameriko iz te bližine. Francosko se še zmeraj učim, ampak zdaj mi gre že veliko boljše, ker imam vsak dan priliko, da nekoliko govorim. Si nočim sem bil v neki trgovini precej časa in vem, da bi se mi Vi smejali, ko bi me videli, kako govorim in si pomagam z rokami in kimanjem. Trgovci mi je na dolgo pravil, kako sta bili dve njegovi hiši v nekem mestu čisto podrti med invazijo. Še malo dovipen je bil pri tem, ko je povedal, da mu od ene izmed hiš ni ostalo drugega za spomin kakor hišna številka. Njegova žena pa se je pri tem kar malo na stran obrnila, tako ji je bilo hudo. Pri njem sem kupil par izredno lepih rutic ali "facolov", ki jih je neki umetnik, ki pri njem stanuje, na roke naredil in poslikal. Eno teh rutic Vam pošiljam s pismom in upam, da bo prišlo tja srečno. Ti ljudje samo stare spominke prodajajo. Nekdo, ki je bil z menoj, se je posebno zanimal za par starih posod, ki so bile na roke napravljene pred kakimi 300 leti. Ne vem, kako jih bo domov spravil.

Zadnji teden sem se že zopet preselil, pa samo v naslednjo ulico v ravno tem majhnem mestu. Ravno sem si vse udobno uredil in se tudi parkrat lepo skopal v banji, pa se je eden naših višjih zmisli, da bi bilo boljše, ko bi bili vsi skupaj v enem domu. Mi je že menda usojeno, da se moram neprenehoma seliti. Če se bom kdaj oženil, bo moja žena gotovo zmeraj v strahu, da se bom vsak teden preselil na druge prostore. Imamo velik dom, v katerem je včasih neki zdravnik prebival in je še pustil za seboj dosti svojih knjig; večinoma so v francoskem napisane. Iskal sem, da bi našel kako knjigo o francoskih postavah in zakonih, pa do sedaj še nisem nobene iztaknil. Seveda smo še srečni, da stanujemo znotraj, ker večinoma vojaki stanujejo in spijo zunaj po šotorih. Zdrav sem še precej, prav kakor bi bil doma. Nekateri naši tukaj imajo po nogah in rokah majhne mozole, za katere pravijo, da pridejo od neke golazni, ki je v travi in je tako majhna, da je še videti ni mogoče. Isto nadlogo sem videl že prej doli v Panama. Ampak tukaj si lahko hitro pomagajo, ker imajo uspešen "disinfektant".

Hrano imamo dobro. Kuha nam neka Francozinja, njene hčere nam pa na mizo nosijo, ker zdaj nas je več. Meso se dobi kar tukaj, sadje in zelenjavo pa prinesemo mi iz našega komisarjata. Par dni sem moral

kuharici podrobno razlagati, kaj in kako jed naj nam pripravijo. Zabavno bi bilo gledati in poslušati, kako sem se skušal izraziti, ampak me je le razumela. Ni pa vedela, kaj je koruza v kanti, četudi je bila narazikana zunaj na ovojju kante. Odprl sem kanto, pa še vedno ni vedela, kaj bi to bilo. Čudno se mi je zdelo, kako je to, da tukaj nimajo koruze, in še celo posebne besede nimajo zanj. Razlagal sem ji, naj jo pripravi ravno tako kakor "les petite pois", to je grah. Zdaj pa že vse gladko gre v naši kuhinji. Ampak če imate kaj časa, mama, pustite vaše delo in pridite k nam. Vas bi ne bilo treba prav nič učiti, mi bi pa jedli elegantno pri vsadi jedi. Sadje imamo na razpolago, seveda večinoma v kantar, ampak imamo tudi rozine in suhe češnje v shrambi. Jajca so pa vsa v Ameriki — tako se bere tukaj.

Živimo skupaj, podobno kakor v kakšnem kolegiju. Kar mi je treba napisati, kar v sobi natipkam na pisalni stroj in nesem doli na naš urad. Pere ham neka stara žena, ki je prej za Nemce kuhala in ravno to hišo čedila za nje. Pravi, da so bili Nemci prav dobri do nje in so ji dali dosti jedil, da jih je lahko domov nesla. Se že precej lahko pogovorim z njo. Vsi jo kličemo "mama". Meni pravi "mon petit garcon", kar pomeni "moj sinko". Včasih jo pa nehoti tudi malo v slabo voljo spravim. Zadnjič je prav veliko naših aeroplanov letelo nad nami, pa me je vprašala, če so nemški. Nič nisem rekel, samo smejati sem se začel na ves glas, kar ji pa ni bilo po volji. Zdaj se namreč tukaj prav malokdaj vidi kak nemški aeroplan — ponoči še kakšenkoli, podnevi pa skoraj nobenkrat več ne. Tako se vidi, kako malo pravih novic so ti ljudje dobili od Nemcev. Nekaterim je seveda vseeno, ali so tukaj Amerikanci ali Nemci, samo da imajo kaj jesti in kaj za služko. Omenjena žena nam prav lepo pere, samo milo ji moram dati, ker se splošno tukaj ne dobi.

Med drugimi pismi od doma sem dobil tudi pismo od Rev. Father Hiti. V zadnjem pismu sem jih vprašal, zakaj mi že toliko časa niso pisali. Pa saj sem vedel, da ne morejo na vse kraje osebno pisati in da odpravijo svoje pisanje s tistim farnim časopisom, ki ga pošiljajo vsem domačim vojakom.

Včasih, ko gledam, kako sonce zahaja za ladjami in morjem, kar je tukaj izredno lep prizor, si mislim, da niste daleč od tukaj tja čez vodo in kaj delate okrog doma. Ko človek svojih ne vidi dolgo, mu postanejo ure res kar nekam prazne. Seveda vse to, kar vidim in delam v sedanji vojni, me zanima in tudi veseli, ampak zelo Vas pogrešam. Sem Vam vsem hvaležen, ker mi tako lepo pišete in ne bom Vas nikoli pozabil. In vem, da Vam je dostikrat težko pisati, ker ste utrujeni od dela in, kakor ata omenjajo, oči tudi niso tako trdne in ostre, kakor so bile. Ampak lahko berem vse, kar mi napišete, prav dobro, in če mi kaj enkrat uide, pa pobrem, ko večkrat preberem.

(Dalje prihodnjič)

RAKETE VČASIH PRILETIJO NAZAJ

Francoski civilisti pripovedujejo, da nikakor ni lahko in varno delo odpošiljati rakete bombe. Nemci so potrebovali pomoči in so ponujali Francozom po 1,000 frankov na dan in brezplačen pogreb v slučaju nesreče, ako bi jim pomagali, pa nobeden ni hotel. Kakor pripovedujejo civilisti, ne odleti vsaka robotna bomba naravnost prek Rokavskega preliva v Anglijo. Marsikateri leti v kolobarju in prileti spet nazaj tja, odkoder so jo poslali, in se razpoči med Nemci samimi.

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Na počitnicah

Chicago, Ill. — Rojak Joe Gersich iz Joliet, Ill., se nahaja na počitnicah v Ely, Minn., piše, da se mu tam dobro godi in pozdravlja vse svoje prijatelje in znance doma.

Na dopustu

Chicago, Ill. — Med drugimi našimi fanti sta te dni prišla domov na dopust tudi Henry Bogolin in Buddy Mladič.

Konvencija JPZS

Milwaukee, Wis. — V ponedeljek 18. sept. se je v Port Washingtonu pričela konvencija Jugoslovanske Podporne Zveze Slove v Wisconsinu, ki ima 18 društev in okrog 2400 članov. Zbralo se je 73 delegatov in 8 gl. odbornikov. Konvenciji želimo obilo uspeha.

Zinka Milanov

Chicago, Ill. — Gospa Zinka Milanov, svetovnoznana hrvaška operna pevka in članica Newyorške Metropolitan Opera Družbe, bo nastopila v Mestni dvorani v Clevelandu od 4. do 8. oktobra s philadelphijsko La Scala operno družbo. Zinka Milanov je prvotna primadona in velika pevska umetnica. Opozarjamo rojake, da lahko dobijo šest njenih najlepših jugoslovanskih pesmi na treh ploščah v posebnem albumu (Southern Slav Song Gems, \$3.65, se naroči pri Sonart Record Corporation, 251 W. 42 St., New York, N. Y.) Med njimi sta tudi dve slovenski: "Kolan sem" in "Gor čez jezero".

Romanje

Euclid, O. — V nedeljo 17. sept. se je vršil katoliški shod ali romanje k groti Lurške Matere Božje v Providence Heights. Skupno ljudsko romarsko petje je vodil pesnik Ivan Zorman, pridigovala sta Rev. Matija Jager in Rev. Victor Tome, slovesno mašo so darovali Rev. Milan Slaje, Rev. Ludvik Virant, Rev. Francis Baraga in Rev. Louis Baznik. Pri tej priliki je bila prvič razstavljena slika Marije Pomagaj, ki je natančen posnetek slike z Brezji.

Živ in zdrav

Sheboygan, Wis. — Joe Gorenc, ki je bil naznanjen kot pogrešanec, ko so ameriške čete invadirale Normandijo, je poslal staršem od nekdaj kablogram, v katerem pravi, da je živ in zdrav. Joe je služil pri padalcih.

Nova bolničarka

West Newton, Pa. — Frances Turk je naredila izpit kot bolničarka. Učila se je tri leta v štoli bolnišnici Mercy v Pittsburghu. Njen brat Tony se nahaja kot vojak v Franciji od meseca junija.

Rojak umrl

Sheboygan, Wis. — Umrl je Blaž Čhvan, star 57 let in rojen na Vranskem, Stajerska. Bil je 22 let v službi mestne požarne brambe. V Sheboygan je prišel l. 1910, kjer je živel do smrti. Zapušta ženo in dva sinova, enega doma, drugega v ameriški armadi.

Nov grob v Kanadi

Nelson, British Columbia, Canada. — Dne 2. sept. je tukaj umrl Frank Kebe, star 41 let. Doma je bil iz Dolnje jezero pri Cerknici, odkoder je prišel v Kanado pred 17 leti. Bolehal je štiri leta za nadohu, kateri so je nakopal v zlatih rudnikih, kjer je delal več let. Tukaj zapušta ženo in dva sina.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4678 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Ruper, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne račune naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogli angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zahtevajo osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošljite glavni tajnik na zahtevo vse pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. PREDSEDNIKA ZSZ

Kampanja "Zavarovanje Družine" gre proti koncu. Imamo še tri mesece, naka bo treba podati naši materi, Zapadni Slovanski Zvezi, račun našega delovanja za leto 1944. Do danes, žali Bog, izvedli smo dve mesece, maj in junij, smo prav malo naredili v tekoči kampanji. Naj še enkrat ponovim, da je naša žalostna, da naša društva v teh tako priljubljenih časih ne izrabljajo prilike pridobivati članstvo pod okrilje naše močne in solidne bratske organizacije. Pred vsem pa pričakujemo, da bodo društva, katera sem omenil v zadnji številki "Fraternal Voice", ki niso do danes še prav nič naredila v tekoči kampanji, da bodo ta društva v tej zadnji priložnosti izrabila vsako priložnost in skušala pridobiti vsaj eno predpisanih nagrad.

Pridobitev članstva v Zapadno Slovansko Zvezo ne zahteva posebnega truda in dela. Seveda, brez dobre volje in nekoliko dela ne moremo pričakovati zaželenih uspehov. Akoravno je Zapadna Slovanska Zveza ustanovljena na nepristranski podlagi, akoravno je Zapadna Slovanska Zveza najsolventnejša bratska organizacija v Združenih državah Ameriških, v kljub temu se vam prijatelji in znanci ne bodo silili v našo nadsolventno organizacijo, ako niste pripravljeni žrtvovati vsaj nekoliko časa, da ljudem razodenete in pojasnite stališče naše močne, bratske organizacije Zapadne Slovanske Zveze. Poslovanje, solventnost, točna izplačila, nobenih izvanrednih naklad, kakor tudi izvanredni lahki pogoji za pristop v ZSZ, vse te navedene ugodnosti morajo navdušiti celokupno članstvo za navdušeno in agilno delo za dobrobit in nadaljni napredek Zapadne Slovanske Zveze. Brat, sestra, pojasni in razloži te ugodnosti svojim sorodnikom, prijateljem in znancem, pa boš gotovo deležen ob koncu tekoče kampanje ene ali več razpisanih nagrad.

Naša skupna dolžnost nas veže, da nežno drevesce, katero je bilo vcepljeno pred 36 leti, katero se je sedaj razraslo v orjaško drevo v obliki Zapadne Slovanske Zveze, da to drevo vneto zalivamo z novim članstvom, posebno pa z mladino. Upajoč, da se bo celokupno članstvo zavzelo z novim navdušenjem za pridobivanje novega članstva do zaključka naše kampanje, ostajam vsem vdani

z bratskim pozdravom

LEO JURJOVEC, gl. predsednik.

NADALJNO POROČILO SEDANJE KAMPAJE ZSZ

Do 31. avgusta 1944 je v tekoči kampanji pristopilo 423 novih članov in članic, in sicer 119 v aktivni in 304 v ml. odd. Po slednji lestvici je razviden natančen rezultat novopridobljenih članov pri posameznih krajevnih društvih:

Dr. št.	Število novih čl.	Dr. št.	Število novih čl.
1.	24	36.	5
3.	36	37.	1
5.	15	38.	17
6.	1	41.	86
7.	1	44.	3
9.	5	45.	10
14.	11	46.	2
15.	2	51.	2
16.	12	52.	5
17.	13	53.	1
21.	52	54.	1
22.	2	55.	2
23.	1	59.	13
24.	3	60.	9
26.	2	61.	8
28.	1	63.	2
29.	21	64.	1
32.	4		
33.	49		
		Skupaj	423

Od zadnjega meseca se stanje za posebne nagrade ni nič izpremenilo, kajti dr. Trail Blazers št. 41, še vedno prednjači, dr. North Eagle št. 21, mu še vedno sledi, dr. Three Star št. 33, je še vedno na tretjem mestu, in dr. Slovan št. 3, je še vedno obdržalo četrto mesto. Ako bi bila kampanja zaključena z dnem 31. avgusta, bi zgorajšnja štiri društva prejela \$50, \$45, \$40 in \$35, odnosno v posebnih kampanjskih nagradah. Društvu Sv.

Martina št. 1, manjka samo še enega člana, da bo upravičeno do posebne nagrade. Društvu št. 29 jih manjka samo še 4, da bo upravičeno do nagrade, kar je sigurno, da bodo naše agilne Katarince dosegli še v tekočem mesecu, ker Mrs. Ponikvar, agilna in zmogljiva tajnica tega društva, je meni in Mr. Jurjovcu osebno obljubila, da se bodo Katarince požurili in pridobile njih kvoto 25 novih članov, da bodo upravičene vsaj do ene nagrade. Hvala lepa Mrs. Ponikvar in ostale Clevelandčanke in Clevelandčanje, ki ste nama obljubili, da boste gledali, da bodo Vaša društva prišla v ospredje v tekoči kampanji. Društvu Slovanska Edinost št. 38, jih manjka samo še 8. Društvu Planinski Bratje št. 5, jih manjka samo še 10. Društvom Hrabri Slovani št. 17 in dr. Golden Eagle št. 59, jih manjka vsakemu samo še po 12. Društvu Zapadna Zvezda št. 16, jih manjka še 13. Društvu Slova Slovencev št. 14, jih manjka še 14 in društvu Hribski Bratje št. 45, pa še 15, da bodo prejeli posebne nagrade. Ne pozabimo, da vsako društvo, ki bo v tekoči kampanji pridobilo 25 ali več članov bo upravičeno do posebne nagrade. Ono društvo, ki bo na prvem mestu bo prejelo \$50, drugem \$45, tretjem \$40, četrtem \$35, petem \$30, šestem \$25, sedmem \$20, osmem \$15, in vsa ostala društva, ki bodo pridobila 25 ali več članov, bodo pa upravičena vsako do \$10.00 izredne nagrade. Torej bo v tekoči kampanji upravičeno vsako društvo (ki pridobi 25 ali več novih članov), najmanj do \$10.00 in osem od teh jih bo pa upravičeno do \$15.00 do \$50.00. Želja gl. odbora je, da vsako posamezno društvo pridobi ne manj kot 25 novih članov v tekoči kampanji, da bo na ta način vsako društvo prejelo posebno nagrado. Kampanja se zaključuje dne 31. decembra. Torej imate še nad štiri mesece v kojih lahko pridobite Vaše kvote, da boste imeli skupno število novega članstva 25 do omenjenega zaključnega dne.

Z najboljšimi željami, da se vsako posamezno društvo potruji ter pridobi zgoraj omenjeno nagrado, ostajam z bratskimi pozdravi

Vam udani za uspešno kampanjo,

ANTHONY JERSIN, gl. tajnik ZSZ.

Dopisi lokalnih društev

DR. SV. KATERINE
ŠT. 29 ZSZ

Cleveland, O.

Od nas Katarine že precej časa ni bilo glasu, zato bom v naslednjem skušala opisati naše težnje in življenje pri društvu.

Prvo naj bo o tekoči kampanji naše organizacije ZSZ, ki bo trajala še do konca tega leta. Naše društvo se je v tej kampanji povečalo do sedaj za 21 članov in to skupno v obeh oddelkih. Torej smo blizu za doseg posebnih nagrad. Lahko b seveda bilo še bolje v tem oziru in lahko bi se pridobilo še več novega članstva, ko bi več članic sodelovalo, žal pa da temu ni tako; le nekaj je takih, ki jim je društveni napredek resnično pri srcu. Na tem mestu zopet prosim članice našega društva, da storite vsaj nekoliko v teh zadnjih mesecih kampanje, saj svojo dolžnost boste storile že s tem, če vsaka posamezna pridobi vsaj enega novega, najsibo v odrasli ali pa v mladinski oddelci. Vaš trud tudi ne bo zaman, ker so razpisane lepe nagrade. Olajšano je zdaj še zlasti za pridobivanje mladine, ker ni potrebna za nje več zdravniška preiskava. Torej ponovno kličem, vse na delo in naj ne bo nobene, ki bi ne pridobila vsaj enega novega člana ali članico do konca tega leta.

Na Sansovo konvencijo, ki se je vršila tukaj 1. in 2. septembra, sta prišla kot delegata tudi naša dva spoštovana glavnata uradnika gl. predsednik brat Leo Jurjovec in gl. tajnik brat Anthony Jeršin. Oba označena in pa Mr. Stonich iz Pueblo, ki je tudi član Zveze, so obiskali tukajšnje članice ZSZ, na sestanku, ki se je vršil 2. sept. zvečer v S. N. D. Namen sestanka je bil, da se poživijo duh članstva za še večje zanimanje in delovanje za našo organizacijo ZSZ. V ta namen smo slišali, zlasti od naših častnih gostov, zelo lepe in vzpodbudne govore, tako od gl. preds. Jurjovca, gl. tajnika Jeršina in od Mr. Stonicha. Vsi označeni so poudarjali, kako je ZSZ dobra organizacija, ki je visoko nad stopnjo solventna in zato tudi vredna, da ji podvojimo članstvo. Upajoč, da bo članstvo, ki je bilo navzoče na tem sestanku, njihove besede upoštevalo in

pa da bomo izpolnili obljube, ki smo jih dali pri tej priliki. Gl. predsedniku, gl. tajniku in Mr. Stonichu pa najlepša hvala za njih obisk.

Pri tej priliki tudi naznanjam članicam, da sem se preselila. Moj novi naslov je 540 E. 118 St., Tel. P. O. 2796. Da bo lažje članicam plačevati, bom pobirala mesečni acement vsakega 25. dne v mesecu od 6. do 8. ure zvečer v spodnji dvorani S. N. D., St. Clair.

Ker sem že pri pisanju, naj se še dotaknem važnih volitev to leto v novembru. Kakor je znano, imamo Slovenci v Ohio moža, ki kandidira za gubernerja države Ohio, in ta mož je sedanji župan Clevelanda Fr. Lausche. Zato bi ne smelo biti še zlasti nobenega Jugoslavnca, da bi ne šel na volišče dne 7. novembra in oddal svoj glas za človeka, ki smo nanj upravičeno lahko ponosni. Kdor ga pozna, bo priznal, da je eden izmed najboljših človekoljubov.

Pomnimo, da so volitve za nas državljane največje orožje, zato pa volimo take, ki jim je resnica in pravica nad vse. Seveda bomo vsi pravi demokrati še tudi v naprej za našega velikega voditelja in sedanjega predsednika D. Roosevelta. H koncu pozdrav vsem članicam ZSZ.

Frances Ponikvar, tajnica.

TO IN ONO

NEMCI SO SE PODALI
V BRESTU

Pariz, Francija. — Nemška posadka, ki je branila Brest in malo okoličje se je dne 21. septembra podala ameriškim četam. Brest je bil obkoljen in napadov na istega niso žrtvovali, ker vedelo se je, da obkoljeni Nemci ne bodo mogli dolgo vzdržati, ker so bili odrezani od vseh dobav.

DEŽ POPRAVIL ŠKODO

Madison, Wis. — Po vsem osrednjem zapadu in zlasti po zapadnem delu države Wisconsin je deževje zadnjih dveh tednov prineslo odpočeh farmarjem. Popravilo so se pašniki in zelenjava se je zdajno opomogla, kar je farmarjem in konsumantom v korist.

ZASTARELE ANGLEŠKE POSTAVE

Britiški minister za domače zadeve Herbert Morrison je obljubil, da bo z osvojenjem svojega ministerstva odpravil zastarele angleške postave in zakone, ki so že davno pozabljeni, vendar pa niso bili nikoli postavno odpravljeni. Ta

kih zakonov je na kupe, nava-jamo jih pa samo par za vzgled. Tako je po eh starih zaprašenih knjigah v Angliji še vedno proti postavi jesti meso ob sredah, nadalje je bogokrunstvo jesti "mince pie" na Božič. Tudi je protipostavno opozarjati katerega podanikov Nj. Veličanstva, naj ne pije alkoholnih pijač. V cerkev ni dovoljeno iti drugače kakor peš; kršilcu te postave ima krajevni policaj pravico vzeti voz in ga prodati za ubože v župniji. Naslednja postava pa bi morda kar lahko ostala. Prepoveduje namreč kleti, tudi doma v hiši! Če zakolne "gentleman", mora plačati 3 šilinge in 4 pence (67c), če pa zakolne kdo, ki je več kakor "gentleman", pa mora plačati 5 šilingov (\$1).

ZAKOPANI ZAKLAD

Nikoli ne veste, kaj se lahko pripeti na vašem dvorišču. Tako je neki Paul McCrackens iz Oklahoma City zapazil, da je na dvorišču njegovega novega domovja štrlel iz zemlje zarjavel kovinski obroč. To je bilo pred 12 leti. Na vse to je že davno pozabil, dokler ni zdaj njegov sinček nekaj bralkal na tistem mestu in odkril, da so tam zakopani trije kovinski sodi. Bili so polni gasolina, 110 galon najboljšega gasolina. Sodčki so bili zarjaveli, gasolin pa je bil nepoškodovan.

KOLENDARČEK ZA ODMERJANJE

Do kedaj so veljavne znamke za racioniranje?

Sladkor—Znamke št. 30, 31 32 in 33 so veljavne vsaka za pet funtov sladkorja, do preklica.

Znamka št. 40 je veljavna za pet funtov sladkorja za vkuhanje konzerv, in sicer do 28. februarja 1945.

Meso, maščobe.—Rdeče znamke A-8 do Z-8 in A-5, vse do G-5 so veljavne do preklica.

Procesirano sadje in zelenjava—Modre znamke A-8 do Z-8 in A-5 do L-5 so sedaj veljavne do preklica.

Gasolin—V 17 državah na vzhodu, je kupon A-11 veljaven do 8. novembra. V drugih državah je v veljavi kupon A-13 v novi A knjigi in sicer od 22. septembra naprej.

Čevlji—Znamki št. 1 in 2 z aeroplanom v knjižici št. 3 ste veljavni do preklica.

ANGLEŠKI NOGOMET

Poročevalec: "Ali so pri današnji tekmi koga pobili?" Kapetan moštva: "O, ne, moštvo je igralo zelo previdno, ker se je hotelo štediti za jutrišnje pokalno tekmo. Robinson si je zlomil nosno kost, Smithu so izbili oko, Parker je izgubil nekaj zob, Brown si je izpehnil spodnjo čeljust in zlomil tri prste, toda resnejših ran ni nihče odnesel."

S TREMI ZVEZDAMI

Lt. Gen. Omar Bradley, poveljnič general ameriških vojakov, ki so sil v Francijo, se zaupljivo smeje, ko so njegove čete tako lepo pometele Nemce iz Francije, dokler jih niso pometele za plot — Siegfriedovo linijo, zdaj jih pa še naprej pometajo.

— Moskva, Rusija. — Generalni tajnik Čehoslovaške ljudske stranke, ki se je morala na ukaz Nemcev po okupaciji razpustiti, omenja v svojem poročilu, da so češki katoliški duhovniki nad pet let že strahovito preganjani po Nemcih. Ni pa med njimi niti enega Kvizlinga.

— Bruselj, Belgija. — Belgijska vlada, ki se je vrnila pred par dnevi iz Londona, je sklicala zadnjo sredo zasedanje parlamenta. Na tem zasedanju pravi poročilo, bo imenovančasni regent, ki bo najbrže princ Karol, dokler se kralj ne vrne iz ujetništva.

NAZNANILLO IN ZAHVALA

S tušnim srcem naznanjamo vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je mirno v Gospodu zasnil svoje trudne oči naš preljubi oče

JERRY SIMONICH

ki je zapustil ta svet 7. septembra 1944. Rojen je bil pred 75 leti v vasi Jugorje, fara Suhor v Belokrajini. V Ameriki je bival okoli 55 let. Njegova žena je odšla v večnost pred enim letom in pol, kamor ji je tudi on sedaj sledil.

Is srca se zahvalimo vsem, ki so nam kaj pomagali v njegovi teški bolezni in ob zadnji uri.

Pred vsem smo dolžni srčno zahvalo častitemu g. Daniel Gnidica, ki so ga večkrat obiskovali v njegovi bolezni in mu podelili sv. zakramente, kakor tudi za gniljivi govor pri pogrebnem sv. maši.

Prirodna hvala vsem, ki so ga prišli kropiti in molili rožni venec pri njegovi krti, vsem tistim, ki ste se udeležili pogrebnega sv. maše in ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti na pokopališče. Najlepša hvala Mr. John Germu, ki mu je lepo zapel "Blagor mu, ki se spočije".

Posebna hvala vsem tistim, ki ste darovali za sv. maše, ki bodo pokojnega spremljale še na onem svetu. Hvala lepa tudi vsem tistim, ki ste darovali cvetlice na njegovo krsto.

Najlepša hvala vsem tistim, ki so hodili moliti sveti rožni venec v kapelico celih 8 dni, posebno Mrs. Frances Vovk, ki je molila naprej.

Vas vse bomo ohranili v vednem spominu, in ljubi Bog naj Vam stotero povrne z vsem dobrim, na tem in na onem svetu. Vam pa, predragi oče, želimo večni mir in pokoj. Veliko ste trpeli. Naj Vam bo usmiljeni Jezus dober plačnik. Počivajte v miru božjem in večna luč naj Vam svetli.

Žalujoci ostali:

JOSEPHINE SIMONICH, HELEN KRAŠOVEC in JOHANNA JAMNIK, hčere; JOHN, JOSEPH in LOUIS SIMONICH, sinovi; 7 vnukov in 1 pravnuk; vsi v Pueblo, Colo.

Pueblo, Colo., dne 26. septembra 1944.

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI
našega ljubljenega soproga in očeta

MARTIN ŠENICA

ki nas je za vedno zapustil 26. septembra 1941.

Vsak dan mislimo nate, naš ljubi soprog in oče, ter prosimo Boga, da bi se nekoč vsi skupaj spet združili pri Njem v nebesih.

Žalujoci ostali:

JOSEPHINE ŠENICA, soproga; MARTIN, EMIL in LEO, sinovi; JOSEPHINE in ANN, hčeri.

Chicago, Ill., dne 26. septembra 1944.

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor koli obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje, večjih poslopj, kol tovarn, ali kakršnekoli. Obnem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila, nje hiš in drugih poslopj. Za nas je vsako delo in na ročilo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Čemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lažn dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi se zmerom nisko ceno.

Pokličite nas na telefon
Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu

3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Orana ga ni takoj dobro razumela. Potlej se je zagledala v posteljo, ki je menda njenega moža najbolj v oči bodla.

"Kaj je bil že dejal? Da je preozka?"

Rdečica ji je zalila obraz po spoznanju, kaj je mislil. Ni se mogla otrestiti spomina na tisto barcelonsko noč. Spomin na to noč ji je bil pa menda prej zoprni kakor prijatelji, kajti nagubala je čelo in nabrala rdeče ustnice v ljubko šobico.

"Če ta gospod misli, da me bo dražil, se hudo moti..."

Očitno je pa bilo, da ni mogla tega pogovora izbrisati kar tebi nič meni nič iz svojega spomina, kajti nekaj trenutkov je zamišljeno strmela predse. In potlej, kakor da bi se hotela opravičiti:

"Sicer pa, ta soba me spominja na Jacheres in na moje dekliško življenje doma. V njej hočem živeti zato, ker mi jo je bila botra podarila. In če živijo moj gospod mož v veri, da je njegovo stanovanje zabavno, se zelo motijo. Doslej sem se preseljeno malo zabavala v njem!"

Bila je slabe volje, sama ne vedoč, zakaj. Morda samo zato, ker se je podzvedno zavedala, da je imel njen mož delno prav in da njegovi očitki niso bili popolnoma iz trte izvit.

Globoko je vzdihnila in stopila k svoji omari. Odklenila je predal in vzela iz njega ovoj z denarjem, ki ga ji je bil izročil Moreno za gospodinjstvo. Pazljivo ga je prešela. Bilo ga je še tri tisoč štiri sto frankov. Držec v roki bankovce, se je mlada žena sanjavo zagledala predse:

"Posebno velikodušen pač ni ta moj soprog," je naposled zamrmrala. "Do konca meseca gospodinjski in še kupiti opravo iz te vsotice, bi bilo res težko. Le zakaj se je tako razrepenčil, ko sem mu hotela nekoliko priskočiti na pomoč?"

Zdelo se je, da jo je pičlost vsote, ki jo je držala v roki, nekoliko zmedla. Čeprav se ji je tedaj, ko ji je mož izročil ta denar, zdelo tri tisoč šest sto frankov ogromno denarja, je po nekaj dnevih gospodinjsva spoznala, da vsota ni pretirana, narobe, celo skromna.

Na obrazu mlade žene je zaigral nekakšen hudomušen, ljubezniv smehljaj. Bogve kakšne misli je zbudila v tej mladi ženi peščica denarja, ki ga je držala v roki, kajti na lepem se je tiho nasmehnila predse, zmajala z glavo in ga spet zaklenila v predal. Potlej je pomirjena in malone vesela odšla v jedilnico.

XXXV.

Mladi mož ni nikoli več načel kočljivega vprašanja zastran Oranine sobe. Bil je dovolj velikodušen, da svoje žene ni trpal z nepotrebnimi očitki, in ko se mu je prva sveta jeza ohladila, je bil spet vlijuden in prijeten. Kljub temu se pa sožitje mladih zakoncev ni izboljšalo.

Orana je skušala po svojih najboljših močeh izpolnjevati dolžnosti marljive in spretne gospodinje. Ne samo da je redno vodila gospodinjsko in si kot vestna in izkušena gospodinja skrbno zapisovala vse izdatke v poseben zvezek; skušala je storiti tudi vse tisto, kar more in mora storiti vsaka mlada žena, da izpolni dom s svojo osebnostjo in ga očari s svojo mladostjo. Pazila je, da so bile v sobi zmerom sveže cvetlice, da se je zdelo stanovanje veselo in udobno. Skušala je s svojo prisrčnostjo in iskrenostjo zabrisati hladnost velikih sob, kjer se je njen mož očitno prav dobro počutil, ki so bile pa njej še zmerom nekoliko tuje.

Nepriistranski opazovalec bi pa ugotovil, da je to njeno prizadevanje samo izraz njene volje, da izpolni vse dolžnosti marljive gospodinje, ne pa izraz njene resnične duševnosti in njenega nagnjenja. Kakor prej, je bila mlada žena tudi zdaj do svojega moža še zmerom zapeta in je vse-

lej storila vse, da bi preprečila morebitno zblizanje ali morebitno prenaplajeno izpoved.

Vendar se je sama čudila, kako redko se je spominjala na dom. Preden je odšla 's tem tujcem', kakor ga je tako zaničljivo imenoval njen oče, se je bala domotožja. Zdal ni utegnila imeti domotožja in ga tudi v resnici ni čutila. Bila je s svojim življenjem kar zadovoljna in bila je presrečna, da se črnogleda očetove napovedi niso uresničile. Njen mož ni bil 'pritepenec', ni bil nepoštenjak in ne lenuh. Kajpak ni nič točnejšega vedela o njegovi službi, toda toliko ga je že poznala, da je popolnoma zaupala v njegovo poštenost. Prav zanesljivo je imel kakšno pošteno službo na poslaništvu ali pa na konzulatu, toda iz nekega skrivnega vzroka ali pa iz trme ji ni hotel nič natančnejšega povedati o svojem poklicu. No, ona ga pač ne bo silila! Bo že gospod prvi začel...

Orana pa vseeno ni čutila potrebe, da bi se svojemu možu približala. Tudi mu ni kazala pisem, ki jih je dobivala od svojih prijateljev in od svojih staršev. Nikoli ni govorila o svojih zaupnih, osebnih zadevah, pač samo zato, da se je kolikor mogoče ogibala morebitnim intimnostim. Opol dne, ko je mladi mož prišel h kosilu, je navadno vprašal:

"Ali je bilo danes kaj novega?"

In Orana je vselej odgovorila, kakor da bi jo bili naučili:

"Nič posebnega."

Nikoli se ni toliko potrudila, da bi mu natančneje razložila, kaj je počela tisti dan, da bi mu omenila, ali je dobila kakšno pismo, ali je bila kaj zdoma in kje se bi jo bili naučili:

"Napisal je njen mož sam prišel natančneje izpraševati:

"Kje ste bil danes dopoldne, ljuba moja?" Ali pa:

"Kako pa preživite tiste ure, ko mene ni doma?"

"Šivam, vezem, berem, včasih pomagam kaj kuhati ali pa grem ven. Vse je odvisno od razpoloženja."

"Ven hodite?" se je začudil. "Kam pa hodite tudi v Parizu, kjer komaj najvažnejše spomenike poznate?"

Orana je bila prepoštena, da ne bi na zadana vprašanja odkrito odgovarjala. Razen tega se je namenila, da se ne bo, kakor nekater ženske, ogrinjala v skrivnostno tenčico spletk in skrivnosti, temveč da bo do svojega moža vselej odkrita.

"Včasih nakupujem, včasih popijem skodelico čaja pri tej ali oni prijateljici, hodim v vas k znancom... Prav zares, nikoli se ne dolgočasim!"

"Zakaj mi pa vendar že prej niste povedali, da imate v Parizu prijatelje in prijateljice? Zelo rad bi jih spoznal. Menda si lahko mislite, da želim spoznati družbo svoje žene!"

Te besede je mladi mož izrekel resno, toda brez slehernega očitka.

"Oh, mislila sem, da vas to ne bo zanimalo," je odgovorila in ga hkrati od strani vprašujoče pogledala. "Te prijateljice so znanke iz zavoda, kjer so me vzgajali nekaj let. Mislila sem, da vas res ne bodo zanimala," je pristavila.

"Kdo ve?" je odgovoril nekoliko zbadljivo. "Zanima me vse, kar se vas tiče, madame."

Videč, da ga Orana dvomeče gleda, je resno pristavil, da bi rapršil sleherni dvom: "Prijetno bi bilo, spoznati se s ljudmi, ki ste tako dolgo živeli v njih družbi."

Ni odgovorila in njen molk je mlademu možu pognal kri v glavo: "Mislim, da nisem prevsiljiv in ne neotesan, če želim vedeti, kaj počne moja žena v času, ko me ni doma; v kakšno družbo zahaja in s kom sklepa znanja in prijateljstva."

(Dalje prih.)

NAD 500.000 NEMCEV UJE-TIH; PARAŠUTNIKI REŠENI; USPEHI V ITALIJI

(Nadaljevanje s 1. str.)

nemško črto na vzhodnem delu reke Rene, severno nad mestom Arnhem in jim prinesla pomoč. Zavezniških parašutnikov je moralo biti par tisoč, ki so svoje pozicije vstrajno branili proti nemški premoči in vzdržali do rešitve. Fronta se je s tem zdaj razširila in pomaknila za nekaj milj naprej. Reka Rena je s tem prekoračena in Zavezniki se zdaj že bijejo za pot naprej v Nemčijo.

Boji ob vsej Siegfriedovi liniji divjajo z vso furijo naprej. Opazovalci bojev opisujejo te borbe kot pravi peklenjski boj. Ameriški topniški ogenj praviho je nekaj silovitega, ki nadkričuje nemško topništvo. Uspehi so pa seveda počasni, ker linija je silovito utrjena in je treba rušiti in ruvati njene utrdbe, kakor ruje kaki zobozdravnik zob za zobom. Nemci fanatično branijo svoje pozicije. Na fronti so se pojavili novi načini bojevanja. Amerikanci so začeli uporabljati "loud-speakerje", s katerimi z močnim glasom pozivajo Nemce k udaji. V nedeljo so začeli tudi Nemci odgovarjati z "loud-speakerji". Hrušč, ropot in vpitje gre naprej, kakor v peklenjskem mlinu.

Odkar so Zavezniki udri v Francijo pa dosedaj so zajeli nad 500.000 Nemcev. Število nemških ujetnikov se pa množi še vedno naprej.

Rim, Italija. — Zavezniki so v soboto ni nedeljo izvajali velike uspehe v Italiji. Nemce so vrgli iz gotске črte. Vzeli so jim Futa prehod in so oddaljeni le še 15 milj od mesta Bologne. Borba za Futa prehod je divjala deset dni. Od tu se Zaveznikom odpira pot proti severu od Jadrana. Od Benetk so oddaljeni še kakih 110 milj. V teh bojih so Zavezniki ujeli nad 3000 Nemcev in na mrtvih znašajo nemške zgube visoke. Na drugi strani Futa prehoda se začela že Lombardija.

MORGENTHAU UP NA ZNIŽANJE DAVKOV

Boston, Mass. — Zakladniški tajnik Morgenthau je izjavil na sestanku s časnikarji, da upa, da bo mogoče po zaključku vojne v Evropi za nekaj

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE!

Edina na osrednjem zapadu, s izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne preko WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja je slovenski list "Jugoslovanski Obzor" v Milwaukee. — Za uvrstitve godovnih in drugih cest, ali društev in trgovskih objav plašite najpogostejše do petke jutraj na: YUGOSLAV (SLOVENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4. Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

IZŠEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in uredil

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak s angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popravljali. Zdal je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslati s naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

znižati dohodninski davek v Zdr. državah. Obenem je ome-nil, da šesto vojno posojilo bo razpisano enkrat sredi novembra tega leta.

OMEJITEV PRODAJANJA BIKIKLOV ODSTRANJENA

Washington, D. C. — Urad za kontrolo cen in razdeljevanje blaga je objavil v soboto, da je omejitev za prodajo biciklov odstranjena. V kratkem bodo omejitve odstranjene tudi za več drugih predmetov.

PRODAM

2-stanovanjska zidana hiša po 5-6 sob, "furnace heat". Nahaja se na 2806 So. Ridgeway Ave. Cena je \$9,000;

4-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na 2547 So. Harding Ave., za ceno \$10,600;

3-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na Millard Ave. in 26. cesta, za ceno \$10,000;

Imam še več drugih hiš v Lawndale okolici, ter več hiš in bungalov v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradishar, telefon Berwyn 4979-R.

ANTON JORDAN

2417 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon Rockwell 7196

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS
Pleskarji in popravilci ometa in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za ceno. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK

in

KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road
CHICAGO

Telefon Canal 4918
Residenčni tel.: La Grange 3986

1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

"Amer. Slovenec" je vez, ki družji ameriške Slovence od obale do obale.

ZLATA KRONA

Pravljica. — Napisal Ivan Česnik.

Pastir Boštjan je zatrobil v rog. Gospodarji so odpirali hleve in odganjali iz njih svojo živino, drobne junčke in telice ter poredne voli. Boštjan je stopal za čredo, govoril z njo prijazno in vablivo, potem je zarobantil nad njo, zavzdignil palico in poklical Sultana, ki je veselo zalajal in pokazal svoje ostre zobe.

"Le požurite se, le! Danes gremo daleč, zato le hitite!" je prigovarjal, veselo zavriskal, da se je razlegalo v mlado jutro, in trobil iznova v svoj pastirski rog.

Lenčika je glišala njegovo vriskanje. Na vrtu je zalivala rožam in pela. Tako prijetno in lahko ji je bilo pri srcu in na licih ji je igral blažen nasmeh, kakor bi ji kdo nasul cvetja pred noge ali jo božal z voljno roko po mehkih, kostanjevih lasih. Njena vitka postava se je sklanjala med vrtnicami in nageljni, obraz ji je žarel in oči so blestele v jutranji rosi.

Tedaj je prignal Boštjan mimo. Pogledal je na dekle, ga pozdravil in se nasmejal.

"Ali si sladko spančkala, Lenčika? Ali si kaj sanjala o meni?"

"Vsako noč sanjam o tebi. Da bi se le tebi tudi vedno kaj sanjalo o Lenčiki! Mu je odgovorila in pripela za klobuk šopek duhtečega cvetja. "Kdo pravi, da ne mislim rad in pogosto nate! Tako te imam rad, Lenčika, kot svojo dušo. Najdražje si mi na svetu. Ko bi imel zakladov, cekinov in demantov, bi ti jih nasul v naročje in te okrasil, da bi bila lepša od kraljčin, o katerih govore pravljice. Pa ker sem ubog, ti drugega ne morem dati nego svojo ljubezen. Ta je pa vsa tvoja. Reci, ukaži, naj prevrnem Grmado, pa jo prinesem; zahtevaj naj prinesem krono zaklete kraljčine, pa jo prinesem."

"Čemu bi mi bilo to? Kaj mi je mar Grmada in krona zaklete kraljčine? — Prinesi mi cvet, Boštjan! Na planini jih dobiš obilo. Gorske cvetke diše tako prijetno; tako ljube so mi. Ali boš Boštjan?"

"Tebi bi jih ne prinesel? Najlepših in najbolj duhtečih ti prinesem zvečer."

Snel je klobuk, poduhal nagelj in rožmarin, zavriskal in odšel za živino, ki je mukala in žvenkljala z zvonce.

Lenčika je gledala za njim in se vzradržala. Videla je gibko telo, krepka in široka pleča, videla je mlado postavo, ki se je tako lagotno zibala; videla je širok klobuk in za njim svoj šopek. Srce ji je bilo polno veselja.

"Kako bi ga ne ljubila! Saj je najlepši fant v naših gorah! Četudi je sedaj vaški pastir, jese-ni že pa bo moj mož, ako Bog da. To bodo gledala dekleta, ko bom od njegovi strani stopala iz cerkve. O, saj vem; vse obračajo za njim pogled, vsaka bi ga rada, — pa jih ne mara!"

Nad gorami je plavala svetla zarja s svojimi mnogoterimi bojami, prvi solnčni pramenčki so obkrožali kamenite vrhove in sklade. Previdno in počasi so se raztezali zlati obronki v jutru po dolgih slemenih in hrbtih. Niže so ležali gozdovi s svojimi sanjačimi jelkami z zelenimi vazami in tisočnimi skrivnostmi, polnimi rnične poezije. Ptičje petje je donelo od tam, kukavica se je oglašala ves dan. In med gozdovi so ležala sela, seno-žeti, sočnati travniki, rodovitne njive in sadovnjaki. Ob vaseh so tekli studenci in po-

toki, cerkve so se belile in zrle črez ravmino.

Po dolinah in gorah je vstajalo življenje. Zdelo se je, da se prebujajo pokrajina iz dolgega, enoličnega spanja. Tam od gorskih velikanov je priplaval orel črez planine in motril drobno vrvenje pod seboj. Po gozdovih so odmevali glasovi sekir, po travnikih pa so stali kosci v dolgih vrstah. Pripogibale so se krepke postave, mahale so mišičaste roke, padala je trava.

Lenčika je videla lepoto in veselje v stvarstvu, videla je Boštjana kako ponosno je stopal kot kakšen kralj. Slišala je njegovo pesem, njegovo vriskanje in izvil se ji je iz prs radosten vzdih:

"Kako lepo je življenje in vse na svetu!"

V tistem hipu se je oglašil za plotom oče Vrban, močen širokopleč mož.

"Dekle, kam pa tako zijaš? Menda ne za pastirjem Boštjanom!"

Oče Urban je pogledal izpod čela vboj hčer, da je zardela in se prestrašila.

"Gledam, ker je tako lepo jutro."

"In mlade fante tudi, kaj ne? Zalotil sem vaju. O, kar nič ne taji! Pomenke imata, pa ne bo nič iz njih. Pomisli, kdo si ti in kaj je on! Ti si hči Urbana Dolarja, prvega kmeta v vasi, on pa je bajtarski sin brez očeta in matere. Prej bo zakleta kraljčina na Grmadi rešena, kakor bo on pri meni zet. Ali me razumeš, Lenčika? Izbral sem ti ženina, ki je zate. V desetih župnijah ne dobiš takega. Zelo je pridn in skrben. Sveda gospodar bom jaz; vajeji še ne dam tako hitro iz rok. Trden sem, hvala Bogu! Z beračem Boštjanom mi pa nimaš nič več govoriti! Zapomni si to!"

Tako je govoril oče Urban in mogočno odkorakal po zadnjih besedah črez dvorišče, zadel koso na ramo in šel za kosci na travnik.

Lenčika je dela vrč iz rok, obraz ji je pobledele. V trenutku je izginilo veselje, v očesu so se pokazale solze. Padale so na mlado zelenje in sveže rože ter blestele med rosnimi kapljicami. Zaslutila je, da pridejo težki dnevi in noči brez spanja. Nič več je niso veselile ponosne planine s sočnatimi travami, nič več hribčki z belimi cerkvicami, nič več gozdovi z lestečimi, vitkimi jelkami in viteškimi javori; nič je ni več veselilo božje sonce, ki se je dvignilo izza gora, tam daleč ter obsijalo dolinice in vase, kot bi jih pobožala Stvarnikova roka. Žalost ji je legla v srce, žalost brezkončna in bridka.

Zazvonilo je poldan.

Boštjan je stopil na skalo in se ozrl na vse strani. Srce mu je plulo veselja, ker je bila vsa narava svečanostno razsvetljena. Trepetal je sonce nad dolinami in hribi, poigravalo se z drobnimi valčki voda, ogledovalo na njih jasni gladini svoj obraz.

(Dalje prihodnjič)

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.